

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Noveller

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 354. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515385315984/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

- 224 *Kammerherre*: hofembedsmand. – *er det Jux med*: står det skædt til med. – *staaer* (...) *skævet*: har gået. – *Boigade*: boldgade. – *Porte-Chaise*: bærestol; blev brugt af hospitaler til aftransport af syge.
- 225 *tilvandede Torklæder*: Den tyrkiske sultan tilkastede i haremmet et tørklæde til den kvinde, han udvalgte. – *Nachtigalls Institut*: gymnastikpædagog Fr. Nachtigall oprettede i 1799 et institut for børnegymnastik. – *mandvold* (om tyren): rasende, så den angriber mennesker. – (*Friheds*)*spektakel*: naturskuespil. – *Guten Tyr*: den gode tyr. – *Løber*: se n.t.s. 19. – *Rundenom*: rundtår.
- 226 *Niels Bøggess* (d. 1358): jy. herremand; ejer af Hald Hovedgård. – *H* (...) i *GrN*: > Hald. – *Postføren*: egl. den ansvarshavende for den post, der sendtes med postvogn. – *Chaise*: let enspændervogn. – *Sørdfox(er)*: mørkerød hest; med lys manke og hale. – *A* (...) i *GrN*: > Aamsbjerg. – *galant*: elegant. – *havde håsnok*: havde fået nok at gøre.
- 227 *Tind*: fodspor. – *Ferietrafik*: trafik ind og ud ad vinduet. – *offeret*: tilbyde.
- 229 *Søgvand*: (se n.t.s. 94) indeholdt en romantisk bortførelseshistorie.
- 230 *en gul*: Nogle kammerberetninger: værdighedstegn for en k. – *følge allerhøieste* (...) *Enliedsnøgt*: Den fremmede kammerherre er også amtsmand og udøver af den kgl. vilje. Kongebrevet er derfor udformet som en ordre til ham. – *Chovitet*: højtidelighed. – *forsøge* i: undersøge. – (...) *Erklæring saavel anlangende den paankende Indspærring* (...) i *GrN*: > (...) *Erklæring at Jodite saavel anlangende den paankede Indspærring* (...).
- 231 *Kjøplogret-Maneer*: nævnefægt. – *Slaglod*: slagtilfælde.
- 232 *Christianstad*: by i SO-Sverige. – *ingen Udkomne*: ikke noget at stille op. – *Handelsbetjent*: kommis. – *den borgerlige Ejendom*: J. E. Rosborg ejede Hald 1826-1847.
- 233 *finereft*: lime en tynd træplade af finere sort oven på en ringere. – *Kobber*: kobberstik. – *2den April Slaget*: på Kbh.s red. 1801. – *Altan*: her: badebro og udsigtsplads med rækverk. – *angelt*: fiske med krog. – *Kanonkugld* (...) *Festinitetens*: Ved festlige lejligheder, f.eks. kongebesøg på Hald, blev der affyret kanonkugl fra gården ud over Hald Sø.

E Bindstouw

Trykt samlet første gang og udgivet selvstændigt 1842 med undertitlen *Førelinger og Digte i jyske Mundarter*. Nogle af digtene var tidligere trykt i No. Om varianter udover de i noterne nævnte: se *SSk* XXVI, 269ff.

Ordforklaringerne har *PSEB* som grundlag; i enkelte tilfælde er anført Blichers egne noter; de ses i *SSk* XXVI, 269ff. og 287ff.

Om stof og motiver: se evt. *AP* II; om sprogforhold: se Sv. Aakjær: *Undersøgelser af Målet i E Bindstouws*; *DuSt* 1916, s. 113ff; se i øvrigt lit.henv. i *PSEB*.

Oversættelsen – ligesom enkelttitlerne – er Peter Skautrup's, her optrykt efter *Uv* IV, men sammenholdt med *PSEB*, jf. s. 324.